

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КОНСУЛЬТУВАННЯ ОСІБ З ПСИХОСОМАТИЧНИМИ РОЗЛАДАМИ»**

Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Спеціальність	С4 «Психологія»
Освітня програма	Психологія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньо-професійної програми	вибірковий
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Заочна
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 / 120
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 10 год.
	Практичні – 10 год.
	Самостійна робота – 100 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Сторінка курсу на платформі Teams	Доступ надається в індивідуальному порядку

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «**Консультування осіб з психосоматичними розладами**» є вибірковою професійно-орієнтованою дисципліною, яка спрямована на формування у студентів системних знань про взаємозв'язок психічних та соматичних процесів, механізми виникнення психосоматичних розладів, а також розвиток практичних навичок психологічної діагностики, консультування та супроводу осіб з психосоматичними захворюваннями.

Мета навчальної дисципліни «**Консультування осіб з психосоматичними розладами**»: поглиблення знань і оволодіння теоретичними знаннями, практичними навичками у сфері психосоматичної психології, формування компетентностей для професійної роботи з клієнтами, які мають психосоматичні розлади, в консультативному, клінічному та реабілітаційному контекстах.

Основними завданнями є:

вивчення теоретичних основ психосоматики та механізмів психосоматичного симптомоутворення;

аналіз психологічних чинників виникнення та перебігу психосоматичних захворювань;

освоєння методів діагностики психологічних особливостей осіб з психосоматичними розладами;

формування навичок психологічного консультування та психотерапії психосоматичних розладів;

розвиток умінь міждисциплінарної взаємодії з медичними фахівцями у роботі з психосоматичними клієнтами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

теоретичні основи психосоматики, механізми психосоматичного симптомоутворення та сучасні концепції взаємозв'язку психіки і тіла;

психологічні чинники виникнення, розвитку та підтримання психосоматичних захворювань;

класифікацію психосоматичних розладів та їх психологічні та клінічні прояви;

методи психологічної діагностики особистісних особливостей осіб з психосоматичними розладами;

підходи та техніки психологічного консультування і психотерапії у роботі з психосоматичними клієнтами;

принципи міждисциплінарної взаємодії психолога з медичними фахівцями в консультативному та клінічному контекстах.

уміти:

здійснювати психологічну діагностику особистісних та емоційних особливостей клієнтів із психосоматичними розладами;

аналізувати психологічні чинники виникнення та динаміки психосоматичних симптомів у конкретному випадку;

проводити психологічне консультування осіб із психосоматичними захворюваннями з урахуванням їх соматичного стану;

розробляти індивідуальні програми психологічного супроводу клієнтів у консультативному, клінічному та реабілітаційному контекстах;

здійснювати ефективну міждисциплінарну взаємодію з лікарями та іншими медичними фахівцями.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

цілісне сприйняття людини: розвиток здатності розглядати клієнта як єдність психічного і тілесного; уміння враховувати соматичний контекст при психологічній роботі без виходу за межі своєї компетентності;

міждисциплінарна комунікація: навички професійного діалогу з медичними фахівцями на рівні спільної мови та взаємної поваги; уміння чітко формулювати психологічну складову стану клієнта для медичної команди;

терпіння і довгострокова підтримка: здатність супроводжувати клієнта в умовах хронічного захворювання без очікування швидкого результату; уміння підтримувати терапевтичний альянс навіть при повільній або нерівномірній динаміці;

рефлексивність і самотурбота: усвідомлення власних реакцій на роботу з тілесним стражданням клієнта; уміння підтримувати власний психологічний ресурс та запобігати емоційному виснаженню у тривалій роботі з психосоматичними клієнтами.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи психосоматичної медицини та психології.

Тема 2. Психологічні механізми виникнення психосоматичних розладів.

Тема 3. Основні види психосоматичних розладів та їх психологічні особливості.

Тема 4. Діагностика та оцінка психологічних чинників психосоматичних розладів.

Тема 5. Психологічне консультування та психотерапія психосоматичних розладів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Бочелюк В. Й. Психологія людини з обмеженими можливостями. К. : Центр учбової літератури, 2021. 260 с.

2. Ісаков Р. І. Психосоматична патологія. К. : Медицина, 2023. 167 с.

3. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультування : навч. посібник / В. Г. Панок, Я. В. Чаплак, Я. Ф. Андрєєва / за заг. ред. В. Г. Панка, І. М. Зварича. / Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 384 с.

4. Психологічна експертиза. Уклад Н. В. Гуртовенко. Умань : Візаві, 2023. 117 с.

5. Харченко Д. М. Психосоматичні розлади. Теорії, методи діагностики, результати досліджень: навчал. посіб. Київ : ВД «Слово», 2015. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: <https://dnpb.gov.ua>

2. Електронна бібліотека НАПН України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: <https://lib.iitta.gov.ua>

3. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

4. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: www.mon.gov.ua

5. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: <https://binpo.com.ua>